

Darbuotojai migrantai Jungtinėje Karalystėje

Jūsų darbuotojo teises gina įstatymai. Įgyvendinta nauja licencijavimo schema, reglamentuojanti įdarbinimo veiklą šviežių maisto produktų įmonėse. Reikalaujama, kad įdarbinimo agentūros ir įmonės, kurioms reikalingi darbuotojai, atitiktų tam tikrus įdarbinimo reikalavimus. Jei Jūsų įdarbinimo agentūra siūlo darbuotojus, ji privalo turėti *Gangmasters* licenciją.

Rekomenduojame neįsidarbinti bendrovėje ar nedirbti asmenims, kurie nereikalauja, kad valstybinėse įstaigose būtumėte užsiregistravę dirbančiu.

Gangmasters licencijavimo tarnyba (GLA)

GLA – organizacija, kurios tikslas saugoti darbuotojus nuo išnaudojimo.

Jei manote, kad buvo pažeistos Jūsų teisėtose teisės, kreipkitės į GLA.

Tel. 0845 602 5020 ar enquiries@gl.gsi.gov.uk

Teisinės procedūros ir Jūsų teisės

Jei Jus suėmė ar areštavo, turite teisę, kad Jus gintų advokatas ir teisę, kad apie Jūsų suėmimą ar areštą būtų pranešta kitam Jūsų nurodytam asmeniui. Jei reikia, Jums turi būti paskirtas vertėjas. Jei esate sulaikytas pagal kardomąją priemonę, teismas turėtų vykdyti kitą įstatymuose numatytą dieną. Šio proceso metu Jums padės advokatas. Jei neprisipažįstate kaltu, vyks bylos nagrinėjimas ir teismas, pagal esamus įrodymus, nustatys ar esate kaltas. Jei Jūsų kaltė bus pripažinta, Jums gali būti pareikštas įspėjimas, skirta bauda, skirtas bausmės atidėjimo ar bandomasis laikotarpis, įkalinimas arba skirti viešieji darbai.

Daugiau informacijos apie Škotijos įstatymus rasite adresu www.scotland.gov.uk

NAUDINGI KONTAKTAI

Centrinė Škotijos policija 01786 456000
(visais klausimais)
01786 445533

Tekstinis telefonas 01786 445533
www.centralscotland.police.uk

„Crimestoppers“ 0800 555111

Vietos valdžios institucijos

Clackmannanshire taryba 01259 450000
Falkirko taryba 01324 506070
Stirlingo taryba 08452 777000

Pagalba moterims

Stirlingo moterų pagalba 01786 470897
Clacks moterų pagalba 01259 721407
Falkirko moterų pagalba 01324 635661

Prokūratūra 0844 561 3110

Pagalba nukentėjusiesiems 01324 633433
01786 445782

www.victimsupportfalkirk.org.uk

„Central Scotland Racial
Equality Council Ltd“ 01324 610950

www.centralscotlandrec.org.uk

Škotijos pabėgėlių taryba 0141 248 9799

Imigracijos konsultacinė tarnyba 0141 248 2956

Kita informacija ir konsultacijos

Jei esate darbuotojas migrantas, Škotijos centrinė policija padės aptarti ir išspręsti Jums rūpimus klausimus.

Susisiekite su „Central Scotland Police Diversity Unit“, tel.: 01786 826022

Central Scotland Police

Together for safer communities

Informacija darbuotojams migrantams ir užsienio lankytojams, besilankantiems Centrinės Škotijos policijos teritorijoje

Centrinė Škotijos policija sveikina atvykusį į savo teritoriją, kuri yra viena saugiausių teritorijų gyventi, dirbti ir lankytis Jungtinėje Karalystėje. Šio lapelio tikslas – Jūsų saugus vizitas ir geri prisiminimai

POLICIJOS VAIDMUO

Policija siekia padėti ir tarnauti visuomenei. Mūsų vaidmuo – apsaugoti gyvybę ir turtą, užkirsti kelią nusikaltimams, o kai nusikaltimas įvykdomas, ištirti jį siekiant nustatyti pažeidėjus ir juos nubausti.

Centrinės Škotijos policijos požiūris į darbą atsispindi jos filosofijoje „Safer Central“. Ji paremta įsiklausymu į bendruomenės poreikius ir jų įgyvendinimu. Mūsų pareiga - teikti profesionalias paslaugas visuomenei nepriklausomai nuo žmonių rasės, religijos, amžiaus, lyties, seksualinės orientacijos ar negalios. Centrinės Škotijos policijos paslaugas teikia personalas, dirbantis policijos nuovadose ir skyriuose trijuose mūsų rajonuose -

Clackmannanshire, Falkirke ir Stirlinge.

Daugiau informacijos rasite adresu www.centralscotland.police.uk

KREIPIMASIS Į POLICIJĄ

NELAIMINGO ATSTITIKIMO ATVEJU SKAMBINTI 999

999 sistema skirta tik nelaimingiems atsitikimams.

Nelaimingas atsitikimas – tai incidentas, kai reikia skubios pagalbos, pavyzdžiui, jei užpultas žmogus, vykdomas nusikaltimas, rimta avarija.

Įprasti įvykiai. Norėdami pranešti apie incidentą arba pasikonsultuoti, skambinkite į vietos policijos nuovadą arba telefonu: **01786 456000**

Vertimas. Jei prastai kalbate angliškai, galime suteikti vertimo paslaugas.

Pranešimas apie rasistinį nusikaltimą

Apie rasistinį incidentą galima pranešti telefonu, apsilankius policijoje arba pranešus policijos pareigūnui, žinant, kad pranešimas bus priimtas profesionaliai ir rimtai.

R.A.H.M.A.S. (Rasistinių išpuolių ir rasistinio priekabiavimo prevencijos agentūrų) grupė. RAHMAS grupė – vietinių agentūrų bendradarbiavimo tinklas, kurio tikslas yra kova prieš rasizmą ir pagalba nukentėjusiesiems nuo rasistinių nusikaltimų savo rajone. Apie rasistinį nusikaltimą gali pranešti bet kas į bet kurią partnerystės agentūrą arba internetu www.rahmas.org.uk.

RAHMAS partnerių sąrašą ir pranešimo formas galima gauti RAHMAS interneto tinklalapyje.

Sauga keliuose

Jungtinės Karalystės kelių eismo taisyklės gali skirtis nuo galiojančių Jūsų šalyje. Atkreipkite dėmesį į greičio ribojimus, automobilių statymo taisykles, šviesoforus, saugos diržų naudojimo taisykles ir kelio ženklus. Pėsčiųjų perėjose praleiskite pėsčiuosius.

Susipažinkite su eismo taisyklėmis. Šią informaciją rasite Kelių eismo kodekso buklete *Highway Code*, kurį galite įsigyti pašto skyriuose.

Nevairuokite išgėrę

Eismo įvykiai

Jei susidūrėte su kita transporto priemone arba padarėte žalos kito asmens turtui, privalote sustoti ir pateikti savo duomenis bet kuriam jų pagrįstai prašančiam asmeniui. Jei po avarijos yra sužeistų žmonių ar nėra kitų įvykį mačiusių žmonių, privalote nedelsiant, tačiau ne vėliau, kaip per 24 valandas, apie eismo įvykį pranešti policijai. Jūsų transporto priemonė būtų tinkama vairuoti, turėtų galiojančią techninę apžiūrą (MOT), būti apdrausta jei to reikalaujama pagal įstatymus.

Asmeninė sauga

Visada pasistenkite savo draugui arba giminaičiui papasakoti apie savo darbo arba kelionės planus. Užtikrinkite, kad jie turėtų Jūsų kontaktinį telefono numerį ir reguliariai praneškite, kur esate.

Buitinis smurtas ir prievarta

Buitinio smurto atvejų būna tiek namuose, tiek už jų ribų. Tai gali būti ir fizinis smurtas, ir emocinė prievarta. Smurtas daugeliu atvejų yra netoleruotinas nusikaltimas.

Pagalbos linija buitinio smurto atvejais – 0800 027 1234 konsultacijoms ir pagalbai

Ginklai

Draudžiama nešiotis ginklą ar priemonę, kuri skirta, pritaikyta ar perdaryta taip, kad ja būtų įmanoma sužaloti. Už šį nusižengimą Jus gali areštuoti. Jei nusprendėte nešiotis ginklą, privalote tam turėti rimtą priežastį.

Asocialus elgesys

Kiekvienas žmogus turi teisę gyventi ramiai, be prievartos ar ramybės trikdymo. Jei elgsitės asocialiai, Jus gali areštuoti policija už ramybės ir viešosios tvarkos trikdymą.

Asocialiam elgesiui priskiriami ir viešosios tvarkos pažeidimai, kurie susiję su rasistiniu, homofobiniu ar religiniu nepakantumu.

Alkoholis ir rūkymas

Daugeliu atvejų Jūs galite nusipirkti alkoholio tik, jei Jums 18 arba daugiau metų. Draudžiama pirkti alkoholinius gėrimus asmenims, kuriems nėra 18 metų.

Daugelyje viešųjų vietų alkoholio vartojimas draudžiamas.

Cigaretės ir tabako gaminiai parduodami tik 18 metų ir vyresniems asmenims. Rūkymas visuomeniniuose pastatuose (baruose, kavinėse, biuruose ir pan.) yra uždraustas.

Telefonu: 0800 917 8282

Draudžiamos psichotropinės medžiagos

Draudžiamų psichotropinių medžiagų, tokių, kaip heroinas, kanapės, kokainas, LSD ir kt. turėjimas, vartojimas, pardavimas ar ketinimas parduoti yra nusikaltimas ir už tai galite būti suimtas. Piktnaudžiavimas receptiniais vaistais, tokiais, kaip valiumas, kodeinas ir pan., yra pavojingas ir tai taip pat gali būti laikoma nusikaltimu.

Nacionalinė priklausomybės nuo narkotikų pagalbos linija - 0800 776600